

Höglandsbodarna

Getrygg, fåbodstig och GPS-vandring

Har du ont om tid, men vill uppleva Mjällådalen rekommenderar vi de här stigarna Höglandsbodarna fåbodstig, insektsstigen och avstickaren "Värsta getryggen". Här upplever du i princip hela Mjällådalens särart i ett miniformat. Du ser mycket av den speciella geologi, den typiska naturen och får utsikt från fantastiska nipor. En av avstickarna är en del av Höglandsbodarnas fåbodstig, men då bron är borta så kommer man inte över på andra sidan. Platsen för det gamla fåbodarna ligger på ovansidan väg 331. Platsen är idag fast boende i nya hus. Efter stigarna finns en geocache.

Faktaruta Mjällådalens geologi

I samband med den senaste istidens slutskede för ca 10 000 år sedan rann av två skäl mycket mer vatten genom Mjällåns dalgång.

Det ena var att nuvarande Faxälven tidigare hade sitt lopp som isälv genom det som nu är Mjällåns dalgång. Det andra var att vattenföringen var mycket större än Faxälven idag tack vare allt vatten från den smältande inlandsisen. Detta kan förklara de oproportionerligt mäktiga sedimentavlagringar som fyller dalgången.

Den gamla isälven förde med sig mängder med löst material, block och finare fraktioner. Detta kom att fylla havsviken i hela sin bredd som sediment i lager på lager. Allteftersom landhöjningen forskred kom vattendraget Mjällån att skära sig ner i sina egna sedimentavlagringar.

De branta älvbrinkar som då uppstod benämns nipor. När ett rinnande vattendrag flyter fram i en bred dalgång med svag lutning får vattendraget ett slingrande lopp. Man säger att det meandrar. Med vissa års mellanrum blir meanderslingorna så tvära att de tar en "genväg" och ratar tillfälligt ut vattendraget. Det uppstår på så vis en "död" åslinga, en så kallad korvsjö. Lokalt används benämningen "Surå".

De lösa sedimenten är mycket erosionsbenägna. Även med mycket små biflöden ner mot huvudvattendraget uppstår djupa raviner. Ibland kan två bäckar ner mot ån ligga relativt tätt. Ett plant parti uppstår då mot ån omgivet av två bäckraviner. Det bildas ett "krång". På vissa ställen blir bara en ytterst smal remsa kvar av detta krång med mycket branta sidor och kallas då "getrygg".

(Faktamaterialet kommer från Mjällådalens geologi, av Lennart Vessberg.)

Se och uppleva

En av de vackraste stigarna i Mjällådalen på en kort sträcka. Här ser du nipor, getryggar och gamla åfåror. Det kuperade läget har gjort att området är separerat från avverkning.

Kulturhistoria

En av avstickarna är den gamla fåbodstigen. Här gick man med djur och mjölkprodukter mellan Högland och fåbodarna. I en av svackorna finns rester efter en hölada som visar på det aktiva tillvaratagande av gräs som var en naturlig del av livet förr.

Sevärd natur

Mjällådalens säregna geologi och även det faktum att Mjällån är ett oreglerat vattendrag har båda bidragit till att det är en vacker och bevarandevärd natur i området. Här hittar du många arter av både växter och djur som är sällsynta.

Efter strandkanterna av Mjällån kan du hitta den ovanliga skalbaggen Strandsandjägaren. I ormdådet finns också sällsynta växter som Sötgräs, myskmåra och den ovanliga svampen Doftsticka. Mjällådalen har också ett mycket bra fiske.

Glöm bara inte att köpa fiskekort. Då ån är oreglerad kan man få både havsöring och enstaka lax vid fiske i ån.

Vandringsbeskrivning

1. Vid den första stigdelningen går du vänster för Värsta getryggen och höger för att komma till insektslokalen och fåbodstigen.
2. Efter du tagit dig upp för branten går du vänster för att följa Höglandsbodarnas fåbodstig och rakt fram för att komma ner till insektlokalen. Obs gå inte ut på kanterna av niporna, då det kan vara överhäng som inte håller att stå på. Var aktsam och tänk på säkerheten.
3. Här går du på en av de typiska getryggarna ner mot Mjällån.

Utsikt från Nipkant

Fotograf: Lena Liljemark

4. Stigdelning, på vägen tillbaka håller du vänster för att gå i den gamla åfåran och tillbaka upp genom en ravin.
5. Sandbank med insektslokalen för Strandsandjägaren.
6. Rester av gammal hölada. Härifrån kan du gå den svarta leden tillbaka till nipkanten. Tyvärr sönderkört och blöt.
7. Idag slutet på Höglandsbodarnas fåbodstig vid åns början.
8. Här går på en smal getrygg.
9. Jätteravin i slutet av stigen, här ser du hur nipkanterna faller samman och stigen har förkortats. Den gamla utsiktspunkten över ån är längst ut dit stigen inte längre går. Gå inte ut på den tunna getryggen, då den inte är säker.

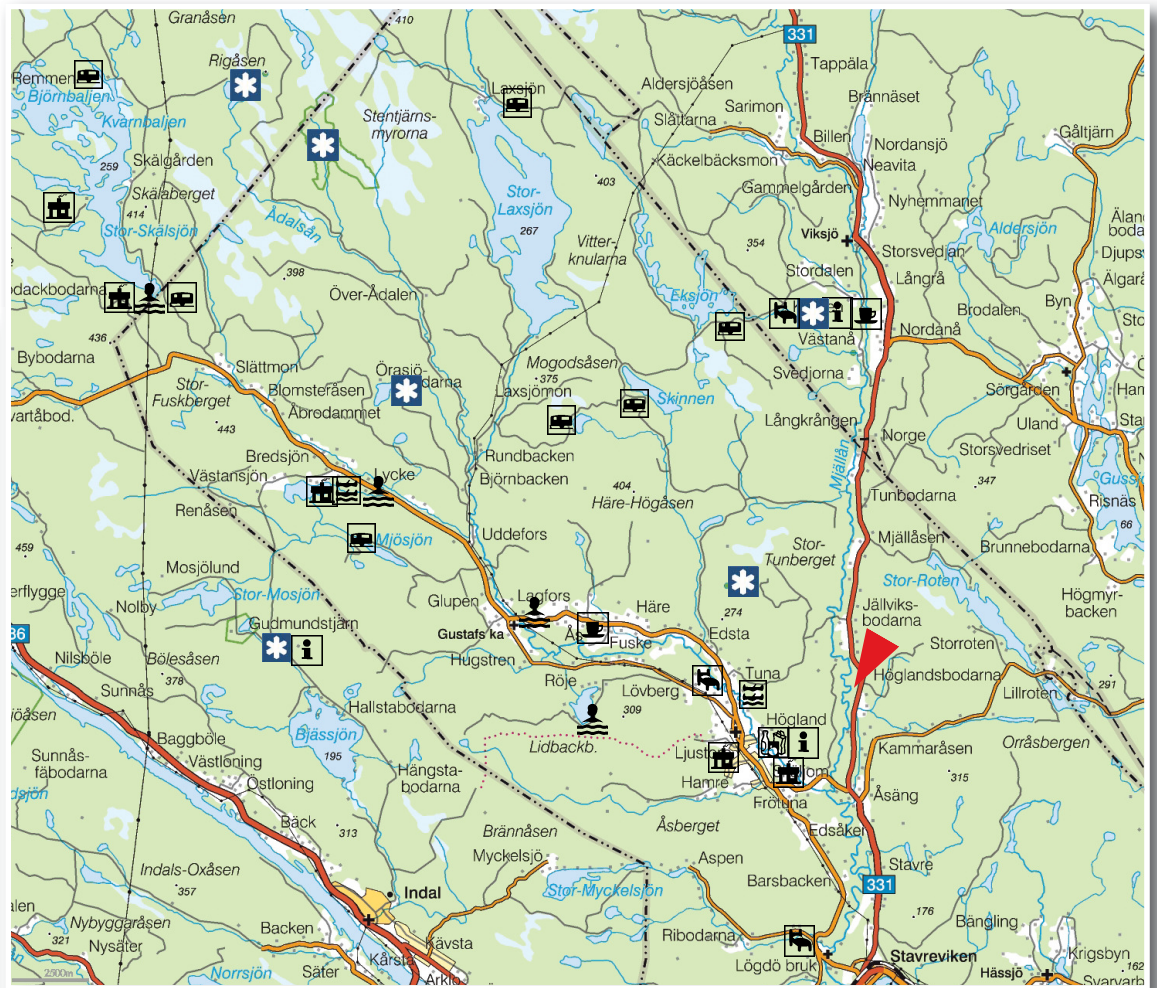
Hitta

Sväng av E4:an vid avfart mot Bergforsen. Följ väg 331 i 14,3 km, vilket tar ca 12 minuter.

Sväng höger vid skogsbilvägen efter skylt Höglandsbodarna. Parkera efter vägkanten.

Blockera inte skogsvägen, när ni parkerar, den används av markägaren och andra.

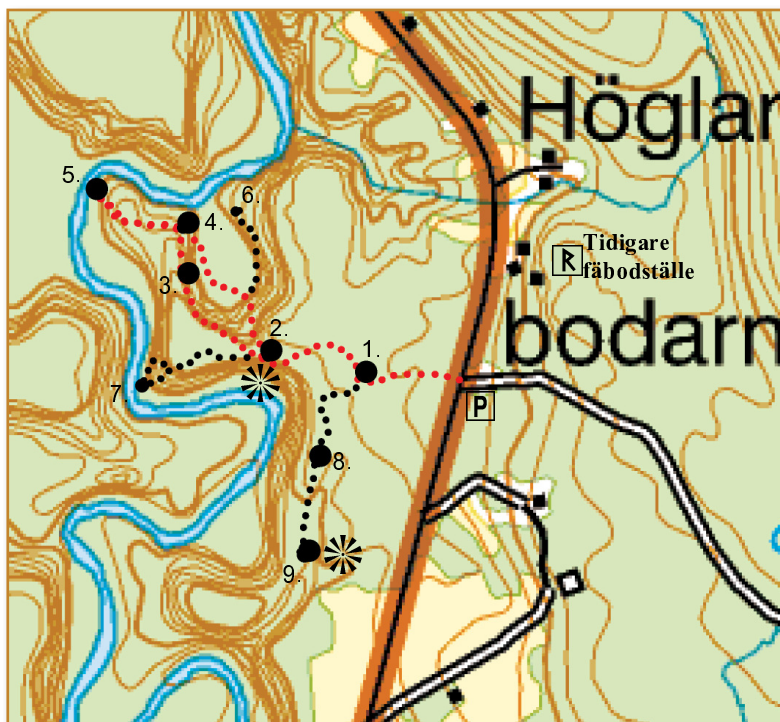
Startpunkt

4 km E4
23 km Sundsvall

4 km E4
35 km Härnösand

www.ljustorpsvandring.se

- Efter skogsbilvägen vid starten
- Röd ca 60 min + avstickare 60 min
- Röd 1,9 km + avstickare 1,5 km
- Högst 100 m ö h, stigning 106 m
- Obs. stigen är kuperad med branter.
- Fornlämning
- Utsiktsplats

GPS vandring

Se vandringsbeskrivning för beskrivning av punkterna
Stigen är gulmarkerad med färg och plastband.

	Latitud	Longitud
Parkering 1	N62 38.298	E17 24.721
WP 1	N62 38.294	E17 24.466
WP 2 POI	N62 38.322	E17 24.332
WP 3 POI	N62 38.391	E17 24.158
WP 4	N62 38.451	E17 24.141
WP 5 POI	N62 38.499	E17 23.976
WP 6	N62 38.465	E17 24.272
WP 7 POI	N62 38.303	E17 24.057
WP 8	N62 38.230	E17 24.388
WP 9 POI	N62 38.150	E17 24.359

WP = waypoint = koordinatpositioner

POI = Point of interest = Något intressant

GPS koordinater angivna i WGS 84, lat/long

För mer information om geocaching se:
www.upplevljustorp.se och för att registrera dig:
www.geocaching.com